

FIȘA DISCIPLINEI (licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (franceză, germană, spaniolă, italiană) Limba și literatura engleză - Limba și literatura română Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ. FONETICĂ, LEXICOLOGIE ȘI SEMANTICĂ				
Titularul activităților de curs	Lector. univ. dr. Monica Geanina COCA				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Vasile ILINCAN/Dr. Cristina GREFELIAN				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorii formative a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorii de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

• Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	12
II d) Tutoriat	-
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	42
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

3. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

• Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Accesul la bibliografie (toți studenții vor avea permis pentru biblioteca USV)	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Accesul la internet
	Laborator	• -
	Proiect	• -

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lexicologiei; CP2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală în limba română; CP3 Descrierea sistemului lexical al limbii române și utilizarea acestuia în interacțiunea verbală.
-------------------------	--

Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională; CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.
-------------------------	--

5. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	(CP1, CP2, CP3): Cunoașterea noțiunilor fundamentale de fonetică, fonologie, ortografie și lexicologie, necesare înțelegerii modului de funcționare a limbii române contemporane, formarea unei atitudini active față de limbă, concepută ca unitate în diversitate, cu interacțiuni între variante și compartimente, cu normele implicite și academice care generează funcționalitatea, mereu în devenire, impusă de nevoile de comunicare ale societății actuale.
Obiectivele specifice	O1 (CP1, CP2, CP3, CT2): Cunoașterea și aprofundarea principalelor perspective teoretice din fonetica și lexicologia românească, elaborate de lingviști de prestigiu din domeniu. O2 (CP3): să definească noțiunea de lexem, să realizeze analiza semantică a cuvintelor; O3 (CP3): să descrie și să întrebuițeze corect termenii cu care operează disciplina.

1. Conținuturi

Curs: Semestrul I	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Fonetică. Aparatul vorbirii. Articularea și audiția sunetelor. Vocale și consoane. Trăsături distinctive O1, O2, O3	2	– expunerea; conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
2. Fonologia. Fonemul (definiție). Alofone. Trăsături distinctive O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
3. Sistemul fonologic al limbii române contemporane O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
4. Diftongi și triftongi. Alternanțe fonetice O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
5. Silaba. Reguli de despărțire a cuvintelor în silabe O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
6. Unități fonetice suprasegmentale. Accentul. Intonația O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
7. Introducere în lexicologie. Ramurile lexicologiei O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie

8. Unitățile fundamentale ale lexicului. Cuvântul și îmbinările stabile de cuvinte O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
9. Lexeme și alolexeme. Sens și semnificație. Trăsăturile distinctive ale cuvântului. Raportul motivare/nemotivare O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
10. Structura lexicului românesc. Fondul principal lexical. Masa vocabularului. Structura etimologică a lexicului românesc O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
11. Organizarea lexicului. Omonime. Sinonime. Pleonasmul. Tautologia O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
12. Antonime. Paronime. Atracții paronimice. Polisemia. Tropii. Modalități de schimbare a sensurilor O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
13. Mijloace interne de îmbogățire a lexicului. Derivarea cu sufixe. Suffixoide. Derivarea cu prefixe. Prefixoide O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
14. Compunerea. Conversiunea. Calcuri lingvistice O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie

Bibliografie

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, Univers Enciclopedic, București, 2005

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, Ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1997

AVRAM, Mioara și colab., *Formarea cuvintelor în limba română (Prefixele)*, vol. III., Editura Academiei Române, București, 1978

AVRAM, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, București, 1997

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986

BIDU-VRĂNCEANU, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității din București, București, 2000

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, CĂLĂRAȘU, Cristina, IONESCU RUXĂNDIOIU, Liliana, MANCAȘ, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe - științe ale limbii (DSL)*, București, Editura Științifică, 1997 (ed. a II-a: Editura Nemira, 2001)

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005

BUCA, Marin, EVSEEV, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, Timișoara, 1976

CIOBANU, Fulvia, HASSAN, Finuța, *Formarea cuvintelor în limba română (Compunerea)*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1970

COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRĂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (ediția I, 1975)

COTEANU, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (1986)

ENE, Ana, *Introducere în studiul vocabularului*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2004

ENE, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*. Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008

GRAUR, Al., *Tendențele actuale ale limbii române*, Editura Științifică, București, 1968

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Corectitudine și greșală. Limba română de azi*, București, Humanitas Educațional, 2000

IORDAN, Iorgu, ROBU, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978

LOZBĂ, Mihai, *Istoria cuvântului românesc*, Editura PIM, Iași, 2011

MOCANU, Marin Z., Bănică Gheorghe, *Limba română contemporană. Formarea cuvintelor*, Editura Tiparg, Pitesti, 2010

MOROIANU, Cristian, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, Editura Universității din București, 2005

PUȘCARIU, Sextil, *Limba română*, vol. II. *Rostirea*. Ediție îngrijită de Magdalena Vulpe. Studiu introductiv de Andrei Avram, București, 1994

ROSETTI, Al., *Introducere în fonetică* (ediția a IV-a), București, 1967

SALA, Marius (coordonator), *Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988

STAN, Ioan Teodor, *Fonetica*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, București, Tritonic Publishing, 2010

STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

Bibliografie minimală

COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRĂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, București, Tritonic Publishing, 2010

STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

2. Conținuturi

Seminare: Semestrul I	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Prezentarea temelor de seminar și indicarea bibliografiei	4	– expunerea; conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
2. Vocale și consoane. Definiție, criterii de clasificare ale acestora; hiatul, diftongi și triftongi, alternanțe fonetice. Exerciții O1, O3	4	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
3. Modificări fonetice condiționate. Definirea, clasificarea și identificarea acestora. Exerciții aplicative. O1, O3	4	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
4. Principiile ortografiei și ortoepiei actuale: principiul fonetic (fonologic), principiul morfologic, principiul sintactic, principiul silabic, principiul tradițional-istoric (etimologic), principiul simbolic O1, O3	4	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.

5. Test semestrial de verificare a cunoștințelor	2		
6. Organizarea lexicului. Omonimia. Sinonima. Pleonasmul. Tautologia. Antonimia. Polisemia. Paronimia. Exerciții O1, O3	6	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
7. Mijloace interne de îmbogățire a lexicului. Exerciții O1, O3	4	– expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie

Bibliografie

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, Univers Enciclopedic, București, 2005

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, Ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1997

AVRAM, Mioara și colab., *Formarea cuvintelor în limba română (Prefixele)*, vol. III., Editura Academiei Române, București, 1978

AVRAM, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, București, 1997

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986

BIDU-VRÂNCEANU, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității din București, București, 2000

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, CĂLĂRAȘU, Cristina, IONESCU RUXĂNDIOIU, Liliana, MANCAȘ, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe - științe ale limbii (DSL)*, București, Editura Științifică, 1997 (ed. a II-a: Editura Nemira, 2001)

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005

BUCĂ, Marin, EVSEEV, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, Timișoara, 1976

CIOBANU, Fulvia, HASSAN, Finuța, *Formarea cuvintelor în limba română (Compunerea)*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1970

COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRÂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (ediția I, 1975)

COTEANU, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (1986)

ENE, Ana, *Introducere în studiul vocabularului*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2004

ENE, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*. Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Corectitudine și greșală. Limba română de azi*, București, Humanitas Educațional, 2000

IORDAN, Iorgu, ROBU, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978

LOZBĂ, Mihai, *Istoria cuvântului românesc*, Editura PIM, Iași, 2011

MOCANU, Marin Z., Bănică Gheorghe, *Limba română contemporană. Formarea cuvintelor*, Editura Tiparg, Pitesti, 2010

MOROIANU, Cristian, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, Editura Universității din București, 2005

PUȘCARIU, Sextil, *Limba română*, vol. II. *Rostirea*. Ediție îngrijită de Magdalena Vulpe. Studiu introductiv de Andrei Avram, București, 1994

ROSETTI, Al., *Introducere în fonetică* (ediția a IV-a), București, 1967

SALA, Marius (coordonator), *Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988

STAN, Ioan Teodor, *Fonetica*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*. București, Tritonic Publishing, 2010

STOICHÎȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

Bibliografie minimală

COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRÂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, București, Tritonic Publishing,

2010

STOICHÎTOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

6. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile cursului contribuie la formarea competențelor asociate acestui program de studiu și este în concordanță cu alte programe similare din țară.

7. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoașterea și argumentarea principalelor concepte din fonetica, fonologia, ortografia și lexicologia limbii române. (CP1, CP2, CP3)	Sumativă: examen scris	50%
Seminar	Participarea la seminare este obligatorie în proporție de 50% și are în vedere clarificarea și înțelegerea noțiunilor predate. (CP1, CP2, CT2)	Test	50%

Standarde minime pentru nota 5:

Identificarea conceptelor fundamentale din fonetica, fonologia, ortografia și lexicologia limbii române literare actuale.

Înțelegerea și analizarea conceptelor fundamentale din fonetica, fonologia, ortografia și lexicologia limbii române literare actuale, corelarea acestora cu celelalte compartimente ale sistemului lingvistic.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10. 2021	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
1.10.2021	